

Metodická podpora k seriálu Čeština s Mínou a Týnou – Mína a Týna si hrají na doktora

Cíl lekce: zdraví; návštěva doktora

Věková skupina: 4–8 let

Slovní zásoba: doktor; srdce; nemocnice; zub (zuby); kostlivec; nemocný; vidím; vidíš.

Větné konstrukce: Je ti dobře?; být nemocný; Je mi dobře.

Video – Mína a Týna si hrají na doktora

Návrh her a aktivit:

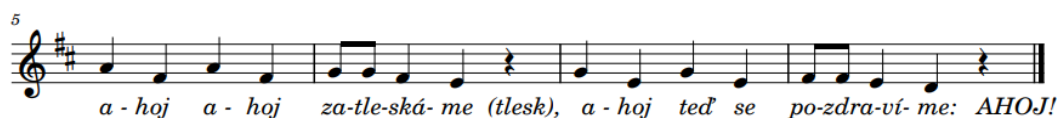
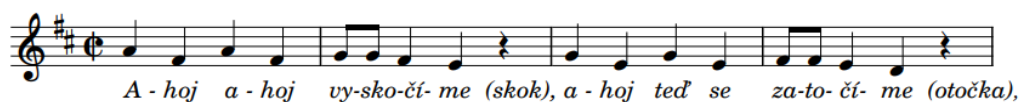
Přivítání (děti stojí v kruhu i s učitelem a dívají se na sebe):

Aktivita slouží k zahájení lekce, je pro děti rituálem, na který se mohou vždy spolehnout. Přivítání se mohou zúčastnit i děti, které si jej ještě nepamatují (zúčastní se alespoň pohybově). Melodie je lehce zapamatovatelná a děti se postupně učí text.

Lehčí varianta

Ahoj ahoj

Zuzana Nováková

Těžší varianta

Dobrý den

Zuzana Nováková

úklona

zamávání

vztyčené palce (thumbs up)

pokrčení ramenou

úsměv

Hlavní činnosti

- **Pošťák** – pohybová hra:

Cílem hry je opakování, rozhýbání. Hru lze ozvláštnit pošťáckou rekvizitou – trubkou, brašnou na dopisy, čepicí – tuto rekvizitu má pouze hlavní pošťák (v prvním kole učitel). Hru hrajeme tak dlouho, dokud děti baví, není nutné během ní vystřídat všechny děti v roli hlavního pošťáka. Dětem můžeme předvést, že mohou větu „Já jsem pošťák“ říkat např. hrdě (stoupnou si a dupnou u odpovědi nohou)

- Dětem pustíme melodii z písně Jede, jede poštovský panáček (nejlépe ve smyčce a beze slov tak, aby melodie hrála stále dokola). Děti sedí v rozestupech po třídě a učitel (hlavní pošťák) k sobě děti přibírá (jako další pošťáky). „Já jsem pošťák,“ řekne učitel a dojde k vybranému dítěti. „Ty jsi pošťák?“ zeptá se učitel. Dítě odpovídá: „Já jsem pošťák.“ – „Pojď,“ vyzve dítě učitel pokynem ruky. Dítě se přidává k učiteli a společně přichází k dalšímu dítěti, kde se scéna opakuje. Pošťáci následují hlavního pošťáka a společně jdou ke komukoliv dalšímu. Cestou nemusí jen jít, ale mohou běžet, jít krokem přisunným, jít pozadu, skákat apod. Když jsou ve skupině všechny děti, učitel vybírá nového hlavního pošťáka a předává mu pošťáckou rekvizitu. Hra se opakuje.

- **Potopa** – pohybová hra, opakování číslovek:

Cílem hry je rozhýbat se a zopakovat číslovky 1–6. Hru je vhodné hrát v prostoru, kde děti mohou vylézt do výšky, ale nemohou odtamtud spadnout.

- Učitel hru pojmenuje: „Budeme hrát na potopu.“ Děti se volně pohybují po třídě. Učitel jim k pohybu bubnuje na bubínek nebo pustí hudbu z audio zařízení. Když

se učitel rozhodne, zavolá pokyn „potopa“ a dětem odpočítává čas „šest, pět, čtyři, tři, dva, jedna“. Děti mají za úkol do té doby vylézt alespoň pár centimetrů nad podlahu (kde je potopa, která by je jinak spláchla). Kdo úkol nestihne, jedno kolo nehraje. V dalším kole již učitel odpočítává pouze od pěti.

- **Slyšíš srdce?** – představení slovní zásoby:

Cílem hry je seznámit děti se slovem srdce. Učitel si připraví papírová srdíčka – tolik, kolik je ve třídě dětí. Pokud má učitel tu možnost, připraví si stetoskop.

- Nejprve učitel ukáže dětem srdíčka a rozdá jim je. „To je srdce. Každý máme srdce. Kde máš srdce?“ ptá se učitel dítěte. „Máš srdce v noze?“ – „Ne.“ – „Máš srdce v břiše?“ – „Ne.“ Takto učitel zopakuje s dětmi části těla. Poté přiloží srdce na správné místo. „Srdce je v hrudníku vlevo.“ Děti si také přikládají srdce na správná místa. Učitel poté představí dětem stetoskop a ukáže jim, jak s ním poslouchat. Ten, kdo zrovna poslouchá, je doktor a učitel to komentuje. Děti poslouchají skrz stetoskop srdce svého kamaráda. Učitel se jich vždy ptá: „Doktore, slyšíš srdce?“

- **Lucka řekla** – představení slovní zásoby:

Cílem aktivity je představit dětem danou slovní zásobu. Učitel ve hře používá své vlastní jméno. Učitel ke známým částem těla přidá i srdce a zuby.

- Děti stojí v rozestupech po třídě, učitel je k nim otočený čelem a dává jim úkoly: „Lucka řekla: sáhneme si na srdce,“ a zároveň s nimi i úkol sám plní. Poté kontroluje, jak děti úkol splnily. Když už si jsou děti v plnění jisté a znají názvy částí těla, učitel může předvést něco jiného, než řekl – děti se obvykle řídí učitelovými pohyby, a ne slovy. Poté se učitel zasměje a komentuje, jak úkol sám pokazil. Učitel dále nepravidelně střídá správné a špatné provedení úkolů. V případě, že učitel předvedl akci špatně a děti napodobily to, co ukázal, ne to, co řekl, ptá se učitel dětí: „Co jsem říkal? Co jste slyšeli? Zkusíme to znovu podle toho, co jste slyšeli (učitel si přikládá ruce k uším), a ne, co vidíte.“ (učitel si zakrývá oči)

- **Na doktora** – představení slovní zásoby:

Cílem aktivity je seznámit se s probíranou slovní zásobou. Učitel si připraví několik dětských lékařských kufříků.

- Učitel si vybere jedno dítě, které si lehne doprostřed kruhu. „Je ti dobře?“ Učitel po dítěti vyžaduje odpověď celou větou: „Není mi dobře.“ – „Tak to pojedeme do nemocnice – iuiuiui,“ napodobuje učitel sanitku. „Jsme v nemocnici a ty jsi nemocný,“ komentuje učitel – vyšetřuje poté dítě různými nástroji z dětského kufříku. Po předvedení této scénky dostávají děti do skupin dětské kufříky a stejným postupem (s pomocí učitele) vyšetřuje skupina vždy jednoho kamaráda.

- **Co děláš?** – opakování:

Cílem hry je zapamatovat si novou slovní zásobu, opakování. Učitel si připraví karty znázorňující probraná slovesa.

- Učitel dětem v rychlosti představí karty *mýt se* a *jíst*. Dále s dětmi zopakuje i ostatní slovesa (dohromady tedy slovesa *mýt se, jíst, slyšet, mluvit, hrát, vidět*). Poté jedno dítě předstoupí před třídu a vylosuje si jednu kartu. Má za úkol kartu dramaticky ztvárnit. „Co dělá?“ ptá se učitel dětí. Pokud nikdo neví, ptá se učitel přímo daného dítěte: „Co děláš?“

- **Vytleskávání** – rychlé opakování:

Cílem aktivity je zopakovat slova, která si děti moc nepamatují. Učitel si karty s danými slovy připraví do vějíře.

- Učitel vylosuje jednu kartu: „Co je to?“ Děti odpovídají: „To je doktor.“ Učitel reaguje: „Ahá, to je doktor,“ a poté slovo doktor vytleská: Dok-tor (tlesk-tlesk). Poté vrátí doktora do vějíře, a ten podá určitému dítěti se stejným úkolem – vytáhnout kartu a vytleskat jeho název.

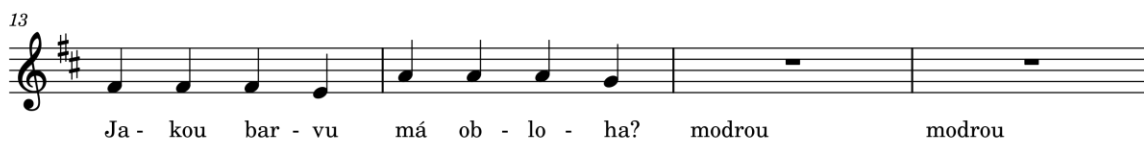
- **Jakou barvu má?** – hudební výchova, opakování:

Cílem aktivity je zopakovat slovní zásobu z dané lekce. Učitel si může domyslet další sloky k písni. Učitel si vždy připraví obrázky k daným slokám – v základní verzi – červená květina, zelená rostlina, modrá obloha a žluté slunce.

- Učitel dětem zazpívá celou píseň. Při prvním opakování již po dětech vyžaduje odpovědi na otázky. S postupným opakováním písně v lekcích se děti naučí zpívat celou píseň samy.

Jakou barvu má?

Zuzana Nováková

Pracovní list

- **Nemocný Eda – puzzle**

Cílem aktivity je zopakovat si slovní zásobu k částem těla a slovní zásobu z dané lekce.

- Učitel rozstříhá obrázek na puzzle – podle věku dětí zvolí obtížnost (počet kusů). „Tohle je Eda a je nemocný. Pomůžete ho složit, aby byl zdravý?“ Učitel rozdává obrázky dětem – „Nemocný Eda pro pana doktora Péťu“. Děti složí obrázek a učitel se jich poté individuálně doptává na jednotlivé části těla, např. „Pane doktore Péťo, kde je srdce?“

Rozloučení – stejné jako lehčí varianta přivítání:

Rozloučení uzavírá lekci a je stejně jako přivítání podstatným rituálem ohraničujícím dětem čas strávený učním.

Pomůcky: rekvizita pro pošťáka; papírová srdíčka; (stetoskop); dětské lékařské kufříky; karty s probranou slovní zásobou; pracovní list.

Autor: Bc. Zuzana Nováková, NPI

Toto dílo je licencováno pod licencí [Creative Commons](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/) [CC BY-NC 4.0]. Licenční podmínky navštivte na adrese [<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>].

